

Nii nad lähevad... Täna veel koolist koju (ülal pildil), kui kell on tundide lõppu kuulutanud. Kolm tüdrukut ja kolm poissi — peatsed lõpetajad. Vähem kui viie kuu pärast lähevad nad Tudu 8-klassilisest Koolist jäädavalt. Kes kodukohta tagasi tuleb?...

Alumistele piltidele on jäädvustatud mõned hetked harilikust koolipäevast meie ra-

jooni ühes väiksemas kaheksaklassilises koolis (õpilaste arvult jääb Tudust maha vaid Annikvere). Keskel vasakul on kooli ainuke meesõpetaja, kolm aastat tagasi TPedi lõpetanud Veiko Metsaar valmis poisse lukksepatöö saladustesse pühendama. «Kaire Tikovt kodus ilusad sokid ka Lastefondi näitusele,» ütleb õpetaja Aili Annus käsitöötunnis Kairet ja tema

klassikaaslast Rita Kaljost juhendades (keskel). Parempoolsel pildil on kuueaastased Janek Ero ja Leili Ploom.

Aivo Allakul ja Piret Põldmaal (viimase juures õpetaja Liivi Maine) on keemias praktiline töö — protsendilise soolalahuse valmistamine (all vasakul). Bioloogia-geograafiakabinetis vajab hoolitsust väike elavnürk (keskel). Mär-

gus Tikovtil, Piret Aasamet-sal, Avely Ploomil ja Meelis Normakul on õppimise kõrval tahtmist tegelda spordi ja muusikaga või mängida näidendis.

«Maadleme ääremaale tüüpiliste hädadega,» ütleb direktor Asta Tomberg (ülal reas paremal) järgmisel leheküljel.

Enno KAPSTASE
fotomontaaž

VÄIKEKOOLI ARGIPÄEV

TUDU 8-kl. KOOLI DIREKTOR ASTA TOMBERG:

«Maa» adleme siin ääremaa-
le tüüpiliste hädadega.
Meil on 56 õpilast.
Koolil on vähe järeelkasvu,
õppeaasta algul tuli neli õpi-
last, järgmisel sügisel ei
paista ka rohkem. Lasteaia
prægustest 3—4-aastastest on
ehk veidi arvukamalt loota,
kuid üldiselt noorte juurde-
kasvu Tudus märgata pole.

See on tingitud sotsiaalsest
mahajäämusest. Elamud on
mugavusteta. Meil on metsa-
tööstus ja meeste töö, nais-
tele leidub vähe tegevust.
Tudu nõrgad kohad on kau-
bandus ja meditsiin. Eriti on
raskusi toiduainetega. Liha-
kala on minimaalselt, õpeta-
jad ei saa pärast tundide
lõppu sedagi enam kätte, piima
tuuakse üle päeva. Kui
poes on leiba-saia ja «Värs-
kat», siis on isegi hästi.

Meditsiini poole pealt nii
palju, et kui varem oli Tu-
dus haigla, siis nüüd vaid
velskripunkt. Roela ambula-
toorium ei jõua meid teenin-

dada ning me ei saa õpilaste
tervisega rahul olla. Siinsel
rahval on ka kahtlus, et kui
mingi kiireloomuline häda
võiks tulla, kas siis abi ikka
on loota.

See toob kaasa kaadrimu-
red. Noored õpetajad ei jää
kooli püsima. Praegu tööta-
vad meil õpetajad-pensionärid
või need, kes varsti pensioni-
le jäämas, ning noored. Keske-
ealisi — koolile kõige sobi-
vamas ja paremas eas õpeta-
jaid — peaaegu polegi (vaid
üks). See näitab, et noored
on suunamisaja ära ning
lahkuvad.

Sellest on kahju. Töötame
ju lähedates oludes, just kooli-
ks ehitatud ja selleks sobi-
vas majas. Kutsume õpilasi
eesnimega ning igaüks võib
õpetajaga alati kõigest rääki-
da. Üldiselt on meil väga ko-
dulembesed lapsed. Suurtes
koolides tekib neil hiljem ise-
gi kohanemisraskusi, tehniku-
mi ühiselamuist kiputakse
kangesti koju.

Pöörame tähelepanu kutse-
suunitlusele ning esteetilisele
kasvatusele, muusika-, kuns-
ti-, loodushuvi arendamisele.
Õpetaja Helgi Aunapi — oli
12 aastat Tudu kooli direk-
tor — juhendamisel oleme
edu saavutanud koolidevahe-
lises liikumises «Kaitseme loo-
dust», tegutseb noorte loodu-
sesõprade ring. Sellest õppe-
aastast on meil ka aednik —
Jäneda kooli lõpetanud agro-
noom-maastikukujundaja Hil-
le Arumäe. Kooliaed ja -park
(kuhu iga lõpetanu oma puu
istutanud) on esteelises mõt-
tes tugev mõjutaja ning neis
on tööd ees küll.

Pildile oleks kindlasti taht-
nud meie kauast puhkpilli-
kestri juhti Arvi Reinsalu,
tema on aga praegu sanatoo-
riumis. Väikekoolis on õpi-
laste valik piiratud, ometi ei
kujuta me oma kooli ega
pidusid orkestrita ettegi. Mu-
dilaskoori, tütarlaste ansamb-
lit ja kunstiringi juhendab
Tallinna Pedagoogilise Koo-
li muusikalise kasvatuse
eriala kiitusega lõpetanud
Marge Tombach — andekas
neiu, kes on folklauljana
Saksa DV-ski esinenud. Met-
sapunkt; ametiühinguklubi
juhataja Helge Arro annab
koolis kehalist kasvatust, ju-

hendab õpilasklubi. Novemb-
ris võttis kogu kooli osa peo-
tantsukursustest. Pensionä-
rist õpetaja Aili Annus on
kümnekond aastat näiteringi
juhendanud — kooli nääri- ja
kevadpeoks ikka midagi uut
lavale toodud. Isetegemise
tahtmisega õpilasi on, Saame
siit ju suhteliselt harva väl-
ja, iga külalinegi on koolis
sündmus.

Õpilaste vähesusest tingitu-
na tuleb meie õpetajail töö-
tada liitklassides. See nõuab
oskusi, Oma elutöö on Tudu
koolis toimud Milvi Lahesoo,
mitmekülgsete võimete ja oma
stiiliga algklassiõpetaja. Eri-
ti raske on liitklassis tööta-
da kuueaastastega, õpetajaga
on noore spetsialisti Anne
Metsaare näol siiski vedanud.

Minu kui direktori mured
on praegu suuresti seotud ka
meie majaga, mis vajab ka-
pitaalremonti. Šefid (metsa-
punkt ja «Energia» kolhoos)
meist eriti ei huvitu või ei
jõua aidata nii palju, kui va-
ja. Teeme ise, mis suudame,
kuid seda 1960. aastate algul
valminud avarat maja peaks
paremini hoidma.»

Kirja pannud Helgi PAJO